

## M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Kedden, November' 6-dikán 1821.

B é c s.

Itt kiadták tegnap 's tegnapelőtt az Udvari 's egyéb Ujságlevelek azon Egygyezést, melynek ereje szerint a' Cs. K. Austriai sereg a' mult nyáron a' Sárdinai tartományokban egy darabot elfoglalván azt bizonyos ideig elfoglalva fogják tartani. Az Egygyezést, egy részről a' két Császári és Pruszsiai Királyi, más részről a' Sárdinai kirendeltetett Biztosok készítették, illy szavakkal: — “

„Minekutánna ö Felsége Sárdinia Királya azon történetekre nézve, mellyek Státusaiban a' közönséges rendet egy időcskéig megzavarták vala, az Öszszeszövetkezett Udvaroknak tudokra adta volna, hogy ö Felsége mindenkor kész lévén arra, hogy a' közönséges csendességnek fenntartatásán vélek együtt munkálódjék, 's a' maga Felséges és Hatalmas Szövetségeseinek minden némű kezességet ajánljon a' végre, hogy Európa a' csendesség eránt bátorságossá tétetődhessék, kívánnya, hogy Státusaiban az Öszszeszövetkezett sereg a' egy katonai Lineát formáijának; 's mint-hogy ö Felsége lelkesmeretesen meggyőzöttetve lévén ezen katonai Lineának szükséges voltáról, mint a' melly egyetlenegy eszköz arra, hogy a' jó gondolkodású lakosok megnyúgtatódhassanak, a' csendességrontók zabolán tartathassanak, 's Európa minden további félelmeskedésektől megőriztethessék, magát e' mellett csakugyan arra is nem kevesebbé köteleztetni érzi, hogy arra törekedjék, hogy ez a' katonai

elfoglaltatás a' maga népeinek, mellyek a' költséges új organizáltatás által különben is eléggé terhelődnek, a' lehetőségig kevés terhelődésekkel essék; 's minthogy végezetre ö Felsége a' mellett, hogy mindenik Felséges Szövetségese eránt egyenlő btzodalommal viseltetik, ezen meggyezést csakugyan el nem halgathatja, hogy a' határos Lombard-Velencei Királyságnak geographiai fekvését tekintvén, a' kívánt czélt egy kevés számú Austriai armáda-, 's következésképpen a' legkevesebb költség-által lehetne, bizonyos időre, elérni, a' melly időt, valamint szintén minden egyebeket, a' mik a' Királynak 's Országlásának fenntartatását 's függetlenségét illetnék, alkú-képpen kellene meghatározni — 's minthogy továbbá ö Cs. K. Felségek az Austriai 's Orosz Császárok és a' Pruszsus Király szívekszerént ohajtják kimutatni ö Sárdinai Királyi Felségének azt, hogy melly hathatósan 's melly egyenességgel törekedjenek megbizonyítani azon részvételt, a' melly ö Felségeket arra nézve lelkesíti, a' mi az ö Sárdinai Felsége Személyét, Monarkhiájának javát, 's Európának, melyben ez a' Monarkhia illy fontos helyet foglal, boldogságát illeti: erre nézve az Öszszeszövetkezett Monarkhák a' Sárdinai Király ö Felsége nyilatkoztatását barátságos készséggel fogadván, haladék nélkül Biztosokat neveztek ki a' végre, hogy az ö Sárdinai Felsége' Biztosaival az ö közönséges gondoskodásoknak megfelelő Egygyezésnek feltételeit megvizsgálják, meghatároz-

)

zák, és alairják. Ehezképpent kinevezték — egy részről — “

„Ö Cs. K. Apostoli Felsége Gróf Lititzi Bubna Ferdinándus Urat, a' maga Valóságos Titkostanácsosát és Camerariusát, a' Leopold Rend' Nagykeresztesét, a' Mária-Therésia' Rendje Ritterét, a' Szent Newsky Sándor és Szent Anna első Classisú Ritterét, az Annunciada' Rendnek Ritterét, a' Szent Moritz és Lázár Rendjeknek Nagykeresztesét, a' Veres Sas Rendje első Classisú Ritterét, 's a' Pármai Constantinusi S. György' Rendje Nagykeresztesét, Gen. Lieutenantot, a' 4-dik Dragoños Regiment' Tulajdonosát és Obersterét, Lombardiai Kommandirozó Generálist 's a' Felső Olasz Országi ármáda' fő Vezérét — 's Báró Binder-Krigelstein Ferenczet a' maga Sárdinai K. Udvarnál lévő rendkívülvaló Követjét 's meghatalmazott Ministerét, a' Sz. Mórítz és Lázár Rend' Nagykeresztesét 's több egyebekét; — Ö Felsége minden Oroszok' Császárja, Lengyel Ország' Királya Gróf Mocenigo Györgyöt, a' maga Titkos Tanácsosát, a' maga Sárdinai Király ö Felségénél lévő rendkívülvaló Követjét és meghatalmazott Ministerét, a' Sz. Newsky Sándor Rendje' Ritterét, a' Sz. Wladimir Rendje második 's a' Sz. Anna Rendje' első Classisú Ritterét, az Austriai Leopold Rend' Nagykeresztesét, 's a' Jerusalemi Sz. János Rendje' Dignitariusát — 's Pruszsus Király ö Felsége Petit-Pierre Friedrich György Urat, a' maga Sárdinai Királyi Udvarnál lévő Követségi Ágensét; — úgy más részről, ö Felsége Sárdinia' Királya Gróf Latour Victor Urat, az Annunciada Rendje Ritterét, a' Sz. Moritz és Lázár, az Austriai Leopold, az Orosz Sz. Newsky Sándor 's a' Francia Sz. Lajos Rendek' Ritterét 's Nagykeresztesét, a' Savoyai Rend' Kommandátorát, Lovasság' Generálisát 's a'

Novarai Osztály' Vezérét — kik, a' magok jó és tellyes formában találtatott meghatalmazó irásaiknak költsönös által cserélése után, következő határozásokban egygyeztek - meg:

I. Czík. Azon Austriai ármáda, melly arra határoztatott, hogy az ö Sárdinai K. Felsége' Státusaiban, az Öszszeszövetkezett Hatalmasságoknak nevekben 's közönseges elköteleztetéssek alatt egy katonai Lineát elfoglaljon, tizenkét ezer emberekből, tudni illik nyoltz Batalion Linea-gyalogokból, egy Vadász Batalionból, két Huszár Regimentekből 's három Bateria Artilleriából álljon. — Ezen sereg, melly a' maga belső organizáltatására 's fenytéktartására nézve azon északi Olasz Országi Austriai ármádától függ, a' melynek részét teszi, mint S e g í t ö S e r e g, Sárdinai Király ö Felsége' rendelései alá adatatik. Annak egész vagy részenkéntvaló megújittatása pedig, a' meghatározott számnak mértéke szerént az annak fő vezérévé rendeltetett Austriai Generálistól függ. Ez, a' mennyiben lehetséges leszen, egy egészszen magános serget teszen, 's tellyesen csak arra lévén határoztatva, hogy az ö Sárdinai Felsége' sergeivel öszszecsatulódva az Ország' belső csendességét fenntartassa, tellyességgel semmi igazgatási hatalmat nem fog az elfoglaltatott tartományokban gyakorlani, 's az Ország' Ura által betéttett polgári és katonai tisztikaroknak foglalatoskodásaikat semmi módon akadályoztatni nem fogja, de söt inkább meghivattatván azoknak valódi segedelmekre fog lenni. Olly esetekben, midőn ö Sárdinai K. Felségét valamelly előre el nem látott körülállások kényszeritenék arra, hogy ezen seregnak megnagyobbittatását kívánnyá, a' Lombardiai kommandirozó Generálisnak hatalom adatatik arra, hogy ezen serget nevelje, a'

nélkül, hogy Udvarától, erre parancsolatot várjon: de a' mit csakugyan; úgy kell érteni, hogy ezen póló sereg csak addig fogna az ő Sárdinai K. Felsége Státusai-ban maradni, míg azt ő Felsége szükségesnek lenni tartánda, és hogy ennek élelméről ezen idő alatt éppen olly módon kellene gondoskodni, mint magáról az elfoglaló seregről. (A' többi következik).

### Török Birodalom.

Minthogy úgy lehet itélni, hogy a' kedvetlen őszi időknek elközelgetése már most nem soká nyugodalmat parancsol a' Török és Görög hadakozó részeknek, erre nézve a' Bécsi Német Ujságlevelek nem helytelenül említék meg tegnapi darabjaikban azon főbb történeteknek summázatját, mellyek a' lefolyt táborozás' ideje alatt részint valósággal megtörténtek, részint csak hírleltettek. Itt következik ezen egész rekapituláció, magyarul is:

„Konstanczinápoly Okt. 10-dik napján. A' Török főbb hadi hajós seregek azon Kapudan-Bey' hajós sergével, melly eddig az Albaniai partok mellett olálkodott, 's az Egyiptomi Kormányozónak 's az Algiriai Deynek hadi hajójival való öszszecsatoltatása, valósággal véghez ment, 's már most 64 kissebbnagyobb hajókból áll azon sereg, melly az ő Moreai partok 's szigetek mellett való megjelenése által nem kevés félelmet okozott az Insurgenseknek. Tengeri munkálódása pedig ennek annyiban határozódott, hogy a' Motuni, Avarini, 's a' felszigethez tartozó egyéb öblökben álló Görög hajókat, a' mellyek onnét Hydrához, Ipsarához és más helyekre el nem eveztek vala, beszorította. A' mellyek innét előre elmehettek, az idén kétségen kívül nem fognak ismét kivezni. —

„A' Salonikból érkezett tudósítások

szerént, a' Törökök és a' magokat Cassandra félszigetén elsánczolt Görögök között Juliusban elkezdődött véres verekedések, még most is folytattattak. Semmi megtámogatásoknak, mellyeket a' Törökök Augustusban és Septemberben ezen sánczok ellen tettek, nem lett még eddig semmi sikere, azon kívül, hogy a' Törökök 600 Görögöket, mellyek a' többeknek segittségekre a' tengeren oda érkeztek 's Cassandrán kívül megszállottak vala, a' Jussuf-Bey vezérlése alatt megleptek és tellyesen semmivé tettek — hanem az, hogy elérték-e a' Törökök ezen győzedelmek által azon czéljokat, a' mire törekedtek, hogy tudniillik, a' Cassandrába vívő keskeny utakat, a' mellyek közönségesen Cassandra' kapujának nevezettek elfoglalhatták-e, erről még semmit nem tudtak Salonikban. —

„Athenás városából a' Görögök kimenvén azt a' Törökök elfoglalták, 's felégették — de nem ok nélkül lehet remélneni, hogy ezen szerencsétlenség csak az új várost érte, a' melly csak holmi szegény kajbákból állott, a' régiség nagy becsü maradványai pedig megkiméltettek. —

„Candia szigetét még ma is a' Törökök bírják. — „Morea félszigetére már sok idegen Országi Szerencsevadászok megérkeztek a' végre, hogy a' Görögöket a' hadi mesterségre tanítsák. Pénzből álló adományok is érkeztek Hydra szigetére idegen Országokról, de nem olly nagy summak, mint a' nagy munkához kívántató szükségek kívánnák. A' kik nem barátjaik ezen Revolúciónak, nagyon átkozzák ennek gerjesztőit. Konstanczinápolyban sokkal bizonyosabb tudósítások vannak a' Görögöknek ezen Revolúziót tárgyazó gondolkodásokról, mint sok más Európai keresztyén fő városokban, 's magok a' Frankok sőt a' Görögök is bámulás-

sal olvasták ott, a' mik eddig ezen tárgyról az Európai közönség előtt fecsegtettek. Ilyen volt a' mit a' Német Újságlevelek a' Török Császárról irtak, hogy Bujukderében a' Kioskjából nézte volna sok száz Görögöknek a' vizbefulladásokat: holott a' Császárnak sem Kioskja sem valami egyéb épülete nincsen Bujukderében. A' régibb időkben szoktak volt ott a' Török Császárok nyár' idején a' végre megjelenni, hogy magokat egy szép mezőn (réten) különbkülömb játékoknak szemlélése által sátor alatt mulattassák: hanem már ezt is régen nem cselekedték. Egy Pesti tudósításban nem régen a' mondatott vala: „hogy a' Konstanczinápolyi megöletett Patriarkha' holt teste sok uczákon le 's felhurczoltatván, még az Orosz Követ Báró Strogonoff Ur' szállása előtt is szántszándékkal meghurczoltatott volna; 's arról, hogy ez így történt, sok Görögök, kik Konstanczinápolyból külső Országokra futottak, bizonyoságot tehetnének.“ — Ezen mesének is hitelt akartak némelly Újságok szerezni a' közönség előtt; már pedig Konstanczinápolynak 's Perának csak kevés helybéli esmertetése elég arra, hogy illy szemtelen hazugságnak a' maga érdemét meg tudja adni. A' Patriarkhai épület, Konstanczinápolyban van, a' Követek pedig Perában laknak, a' melly egy, Konstanczinápoly és Pera külső város közzé másfél órányira benyúló 's egy fertály órányi szélességű kikötőhelyly által választatik-el. — Azon dolgok ellen, a' mik a' 150 Görög szüzeknek megfertéztetésekről, a' Zsidoknak a' Patriarkha' megöletésekor kimutatott magokviseletéről, a' Morúsi familiáról, a' melynek aszszonytagjai azonközben már ekkor Odessában egész bátorságban valának, 's több effélékről hirteltettek, szár ezer személlyek állhatnak elé. Azonközben még is mind

ezeket vakmerően erősítették némelly közönséges levelek. Sőt több az: hogy az az ügy nevezett első, második, és harmadik tengeri csatázásról szóló nevettséges mese is, melly szerént a' Görögök a' Török hajós seregnak legalább felerészét semmivé tették volna, még most is megújítva erősítették ezen levelekben.“

### Spanyol Ország.

Az ezen Országot tárgyazó tudósítások ma mind csak a' Sárgahideglelésről beszélnek. Perpignanból így irtak felőle Oktober' 13-dikán: — „A' Barcelonai tudósítások folyvást nagyon szomoruk. A' Francia Orvosok Pariset, Bally, 's a' többek Okt. 9-dikén estvéli 7 órakor megérkeztek oda fris jó egészségben, 's a' Quaternations nevű fogadóba szállottak-he, hova seregestül öszszegyülekezett a' nép, hogy előre háládatos köszönettel köszöntse 's Megtartóknak nevezze őket. Doktor Pariset alig szállott-ki szekereből 's már néhány betegekhez, a' többek közt Darcanevű könyvnyomtatóhoz, a' Constitutional' kiadóhához is meghivattatott, a' hova ugyan Pariset olly sietve elment, hogy előre még nem is evett: hanem megérkezésekor már meghalt volt a' beteg. A' Barcelonaiak azt kérték volt az Országlószéktől, hogy a' várostól egy mértföldnyivel tegye kijjebb a' kordont: de meg nem nyerhetete. A' Francia Doktorok most meg akarják újítani ezen kérelmet, a' lévén céljok, hogy a' város' lakosait meghivják, hogy a' város mellé a' mezőre telepedjenek-ki, minthogy már megmutatta azt a' tapasztalás, hogy azok, a' kik eddig ezen előrevaló vigyázással éltek, nem kapták-el a' nyavalyát. — Barcelonában azoknak száma, kik September' 7-dikétől Oktober' 6-dikáig meghaltak, többre telt tíz

ezernél. Félni lehetett, hogy a' nép, ha a' kordon kijebb nem tétetik, azt erőszakosan által töri."

Egy újabb tudósításnak, külömbkülömb Spanyol tartományokról, ennyiben áll a' tartalma: — "

„Kadiks egészséges; Puerto-de-Santa-Máriában nagyon kezdett a' nyavalya szünni. Tortosának 12,000 emberekből állott lakosai közzül 8000-en még eleintén kivándorlottak onnét; azon 4000 közzül, kik honnyokban maradtak, 2000-ren már kihaltak; napjában 50—80-ra telt a' halottak' száma. Arragoniában csak Miquinenzában haltak még a' pestises emberek; Fraga már szabad volt. Másutt sehol nem mutatta semmi nyomát a' nyavalya. Saragossában illy orvosi szert hirdettek - ki elene: „Tölts egy palaczk vízbe 35 csepp Salétromsavanyuságot, 's végy-be ezen vízből reggel, délben, és estve, mindenkör két-két unciát. E'-közben gyakran dörzsöld a' testedet kámpforral elegyített pálinkával. Barcellonában a' mézárshéket a' Sz. Pál' klastromába tették-be, 's megparancsolták, hogy más helyen húst vágni vagy mérni, ne merjenek. Azon Orvosoknak, a' hik féltekbe a' várost elhagyták, Oktober' 6-dikán tudokra adták, hogy a' következett napon oda ismét bemennyenek 's gyógyítsanak; mert külömben örökre megfosztatnak hivataljoktól. Barcellonában még 6-diktól fogva is nevedett a' nyavalyának pusztítása. Azt erőssítik, hogy a' holtak' száma 6-dikban a' 300-zat, és 7-dikben a' 432-töt fellyül haladta volna. Cordovában, Grenadában, Sevillában, és Malagában nincsen semmi nyoma a' nyavalyának. Barcellonába már a' Könyörületes Nénék is megérkeztek vala Párisból.

Ángliában, Franczia Országban, és Spanyol Országban, valamint a' Politikáról

úgy a' Sárgahidegről való vélekedés is nagyon külömböző. Némellyek, így szoll egy Ánglus Újságitró, azt erőssítik, hogy ezen nyavalya csak a' tisztátalanság' következése volna; mások, hogy egyedül csak a' levegőnek valamelly különös tulajdonságától venné szármozását. Ezen kérdésnek meghatároztatása nagyon fontos; mert mihellyest a' megbizonyosodna, hogy ezen nyavalya nem ragad, következésképpen, hogy ragadás által nem terjed, azután szükségtelenek sőt veszedelmesek lennének a' Kontumátziák, egészségi kordonok, Lazaretumok 's t.; így az egészségeseknek a' betegektől való elválosztatása semmit nem használna, 's így nem lenne semmi egyéb segedelem, hanem csak hogy az emberek olly helyekre tétetődjenek által, hol a' levegőben ezen ártalmas tulajdonságok nem találtnak. — A' Lyoni Újságban egy irás jött-ki, melyben az erőssítetik, hogy a' Barcelloniai Epidemia éppen az a' nyavalya, a' melly Kadikban az 1800-dik esztendőből fogva majd minden esztendőben pusztítani szokott 's a' melynek pusztításait ott ezen újabb időkben 70,000 emberekre lehet számlálni. Igaz ugyan az, így szoll ezen iró, hogy a' nyavalya Vera-Cruzból és Havannáhból hozattatott Kadiksba, de ott azolta honnyivá lett, 's azt ott a' levegőnek tulajdonsága 's a' Canikullai napokban uralkodni szokott keleti és déli szelek szoktak kifejteni. — „A' Spanyol Orvosok, így szoll ezen tudósító, nagy külömbséget találtnak a' Levantei Pestis 's a' Sárgahideg (typhus icterodus) között. Az ő vélekedéssek szerint az egészségeseknek a' betegektől való elválosztatása által meg lehet azokat a' pestistől oltalmazni: a' Sárgahideg ellen pedig semmit sem használ az elválosztás. Kadiksban az Epidemiának kezdődésekor bizonyos nemű madarak ki-

váltképpen a' Fecskék halva hullanak-le a' levegőből, 's ekkor mind el is szoktak az illy vidékekről takarodni; visszatérések által pedig azt szokták jelenteni, hogy végződéséhez közelit az Epidemia. Melly kevés sikere legyen az ezen nyavalyától való megmenekedésre a' betegektől való elválosztatásnak, nagyon szomorú példáiul szolgáltak erre 1819-ben a' Kadiksi Alakosok (Komédiások). Ezek az úgynevezett Bika'-piaczára telepedtek-ki a' szabad ég alatt sátorok alá, a' melly hely két stutz-lövésnyire esik a' várostól, 's a' szükséges eleséget is legnagyobb vigyázással vették; de három hetek mulva még is bekapott közikbe az Epidemia, 's mind az utolsóig megölte őket. Hasonló szomorú példáiul szolgáltak ugyancsak Kadikban és Sevillában 's ugyan azon esztendőben több familiák, a' mellyek több hónapokra kivánató eleséget gyűjtven özsze, házaik' belső részeibe zárkoztak-be: de azonban hozzájuk is bekapott a' ragadó nyavalya. Az egygyetlenegy orvosság, mellyet még eddig ezen nyavalya ellen, akár kapta már el az ember akár nem, esmernek, az: hogy nem kell tölle tellyességgel félni! — de bajos bevenni!

Egy ennél is újabb tudósításban ezek mondatnak ugyancsak ezen tárgyról: — “

„Azon nyavalyának, melly most Barcellonaában 's környékein uralkodik és illy rettentő pusztításokat teszen, 's a' Spanyol és Franczia Orvosoknak figyelmét illy nagy mértékben magára vonta, természetéről, mint látszik, olly ítéletet bocsátott világ' elejébe egy Spanyol Orvos Doktor, hogy talám már most, az emberiség' jóvára, meghatározathatik egész minémüségé. A' neve ezen Orvosnak Hurtado-de-Mendóza. A' munkája, mellyet ezen rettenetes tárgyról az Orvosi világ' elejébe bocsátott, illy

czímirás alatt jelent-meg: Nueva Monografia de la Calentura amarilla etc. Egészen új 's nagyon hitelesnek látszó erősségekkel mutogatja az író: hogy ez az eddig Sárgahideglelés (Typhus icterodes) nevezet alatt ismértetett nyavalya nem egyéb, hanem a' gyomornak vagy egyszersmind az egyéb belső részeknek is nagyon heves gyuladása, 's hogy ennek okát soha nem másutt, hanem csak a' levegőben lehetne keresni, a' melly szerint ez, csak helybeli, localis nyavalya; 's hogy ez, azon módra nézve, mint az emberbe belé kap, 's a' maga cursusára, lefolyására, 's symptomáira nézve, azon gyomorbeli gyuladásoktól, mellyek a' magok hevességekre 's tüzességekre nézve az író által gyulasztó hideglelésnek (Calenturas ardientes) neveztetnek, valóban semmit nem különbözik. Megmutatja az író, hogy ezen nyavalya, ragadó soha se volt, most sem az, nem is lehet; hogy annak örökké egy formában maradó gyuladósága azt kívánnya, hogy örökké gyuladás ellen való (antiphlogistikus) orvoslási plánum szerint gyógyittassék, a' melly orvoslási módnak azonközben a' környülállásokkal megegyezőleg kell módosittatni, a' melly módosittatást ezen könyvben meg lehet olvasni. Ezen két tárgyak, úgymint a' ragadás, 's ezen gyógyítási mód, teszik a' könyvben a' leg interestésőbb 's legszélesebben kiterjedő előadást. A' gyógyításról való Szakaszban elébeszéli az író mind azokat a' gyógyítási módokat, mellyeket az Orvosok eddig ezen nyavalyának orvoslásában használnak, az olajnak külső használásával egyetemben, 's valamint ezt, úgy az eddig használtatott minden orvoslási módokat és szereket, mellyekkel ezen nyavalyának gyógyításában az Orvosok eddig éltek, mint sikertleneket, mind vissza veti.“

## H a n n o v e r a.

Oktober' 23-dikán irták, hogy Király ö Felsége a' maga' betegségének napjaiban csak az itt jelenlévő familiájabeli személyeknek látogatásait fogadta - el. Metternich ö Herczogségének, kit az Austriai Császár azért küldött ide, hogy Király ö Felségének a' maga Német tartományaiiba lett megérkezéséhez szerencsét kívánnyon, Oktober' 21-dikén adott audientziát ö K. Felsége, melyre a' külső dolgokra ügyelő Minister Gróf Münster által vezetett-be. Midőn ö Herczogsége a' kastély' udvarára megérkezett, az ott lévő strázsacsoport fegyvert fogott és parádé-sorba állott, 's a' dobosok dobot ütöttek. Metternich ö Herczogsége Bécsből három hintókkal 20-dikban érkezett-meg ide. A' Weimári Herczeget ma várják. Néhány napok alatt több versben érkeztek ide mind Nagy Britanniából mind pedig Austriából Kurirok; 's oda is ide is hasonlóképpen Kurirok küldettettek-el több versben. — Király ö Felsége szomorkodva hallotta, hogy az itt ö K. Felségének mulattatására adatott Hajtó - vadászaton több emberek kaptak külömbkülömb sérelmeket, melyre nézve méltóztatott megparancsolni ö Felsége, hogy ezen embereknek meggyógyittatásáról és vallott károknak visszatérítettéséről a' Királyi kassából bőkezűséggel gondoskodjanak.

Király ö Felsége Hannoverát 29-dikben elhagyván Anglia felé vissza indult. Útját Rothenkirchenen, Müнденen, Coblenczen, Kölnen, Aachenen, Lüttichen, és Brüsszelen által vette.

Oktober' 24-dikén az itt lévő Uraságokkal egy asztalnál ebédlett Király ö Felsége, melynél Marquis Londonderry, Herczeg Metternick, és Generális Tauentzien is jelen voltak. Estve fáklyáknál való mu-

szikát csináltak a' polgárok. A' Király né ánszor megnyitotta az ablakot, 's ki nézvén beszélgetett az udvaron álló polgárokkal, a' melly nagyon örvendetes Hurrah! kiáltásokkal fogadtatott. Már ekkor úgy helyre állott volt az ö Felsége' egészsége, hogy csak éjféli 11 órakor ment be háló szobájába. — Münden felé való útjában Oktob. 30-dikán Göttingában megállapodni szándékszott ö Felsége, hogy az ott találtató tanulási készületeket meg szemlélje; 's onnét még az napon Mündenbe szándékszott háltni menni. — A' több vendégek között a' Svétziai volt Király' fija Gustavus Princz is néhány napokat töltött Hannoverában P o r l i e r nevű Camerarius Urral együtt. — Ferdinandus Austriai - Estei Princz ö Kir. Fő Herczogsége 25-dikben Hamburg felé akarta innét útját venni, hanem úti szekérének tengeje Listnél eltörvén, ide ismét vissza tért, ezen eset által egygyik embere is sérelmet kapván.

## N é m e t O r s z á g.

A' Carlsróhei Ujságban olly megjegyzés találtatik, hogy nem igaz, hogy a' Bádeni Nagyherczogségben a' Görögök segítettésére Egygyesületek állottak volna fel, minthogy ezeknek felállittatására az Országlószéktől semmi némű engedelem nem jött - ki.

## N a g y B r i t a n n i a é s I r l a n d i a.

A' Limericki Grófságban naponként nyughatatlankodtatóbb ábrázatot veszenfel a' lármázás. Eddig csak a' késő estvéli órákat szokták volt a' ragadozók választani a' bünhődésre: hanem mostanság nappal követtek-el egy nagyon rettenetes gonoszságot Májor Going ellen, a' ki régebben ezen Grófság' Politziai Igazgatója

volt. Ezt a' Limericki uczán délutánni 3 órakor gyilkolták-meg. A' Dublini Ujság írja, hogy megérkezvén oda ezen gyilkosságának híre, azonnal Titkostonácskozás tartatott az eránt, hogy mi módon lehetne a' gonosztévőket felfedezni.

Azonközben a' Going megölettetésétől fogva is történtek újabb gyilkosságok ugyan ezen Grófságban. Négy személyek gyilkoltattak-meg újabban, kiknek neveik Walsh, Sparling, Ivis, és Fitzgerald: Barret nevű Politziai Biztos pedig keményen megsebesített; nem gondolják, hogy megéljen.

Christophe, a' ki I-ső Henrik Király név alatt uralkodott Haytiben, valami előrenézési indulatból Angliában ingatlan jószágokat is vásároltatott volt, mellyet az ő Özvegye, ki most Angliában van, által vévén, hasznát veszi.

### Spanyol Amerika.

A' Santiago-de-Chiliből járó Ujságnak egy rendkívül való darabjában, a' melly Julius' 4-dik napján jött-ki, a' jelentetik, hogy Limában a' Perui K. Kormányozó Generális Laserna és a' Chiliből oda ment Insurgens sergek' vezére Sant Martin között, fegyvernyugvás kötött, 's még azon napon ratifikáltatott is. —

Úgy látszik, hogy ezen fegyvernyug-

vásznak kötötése előtt Piscónak szomszédságában nagyon véres és vakmerő verkedés történt, melyben a' Királyi sergeknek egy Osztálya, mellyet Ricafort nevű Generális vezérlett, Arenalis nevű Insurgens Generális által, ki a' San-Martin' sergének egy Osztályát vezérelte, tellyesen megverettetett. Azt mondják, hogy a' Limai Vice-Király maga kérte a' fegyvernyugvást, a' melly 20 napokra határozott, de úgy, hogy ha szükségesnek fogtaláltatni, meghoszszabbíthatassék. A' fegyvernyugvás' főbb feltétele az, hogy az alatt olly eszközöknek elővétetése határozottassék-meg, mellyek által azok az egyenetlenkedések, mellyek a' Spanyol Országlószék 's az ezen Déli Amerikai részekben lévő Independensek között, eléfordútlak, elcsendesíttethetnek. Az is meghatározott, hogy Generális Laserna és San-Martin, személylyesen beszéljenek együtt.

A' Perui partoknak Lord Cochrané által meghatározott megszállása úgy igazított-el Chili Országlószéke és az Anglus tengeri vezér Hardy között, hogy a' Lord Cochrané által eddig megszállva tartatott tenger partok' lineája megrövidített, 's már most a' Déli szélességnek csak a' 11° 48' és 13° 51' kiterjedései között találtató kikötőhelyeket foglalja magában.



A' marha húsának fontja, Bécsben, Novemberre, ezüstben 7, Váltóczédulában 17 és  $\frac{1}{2}$  krajczárra határozottatott.